

# بازار دکل دریایی در ۲۰۲۱:

## خارج از کانون توجهات امروز و در حال بازیابی تدریجی جایگاه خود



ترجمه: محمد مهدی مظفر؛ مشاور و دستیار ویژه مدیر عامل

منبع: HIS Markit

مهرماه ۱۳۹۸



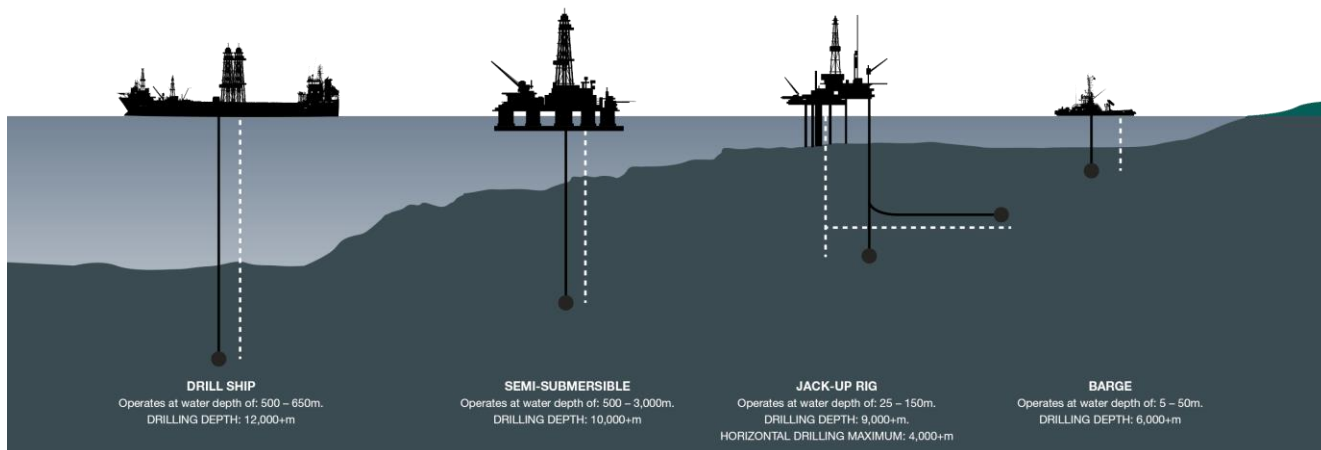
## مقدمه

بازار جهانی دکلداری فراساحل در حال بازیابی جایگاه خود در یک آینده‌ای قابل پیش‌بینی است. به طور کلی، تقاضا همچنان رو به افزایش است، هرچند شواهدی وجود دارد که این میزان از آنچه که پیشتر برای دوره بین اواخر سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۱ پیش‌بینی شده بود، کمی کاهش یافته است، اما و دلایلی نیز وجود دارد که با احتیاط می‌توان به آینده آن خوشبین بود. پیش‌بینی می‌شود که تقاضای برای دکلهای حفاری دریایی بین سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۱ حدود ۱۶/۳٪ افزایش یابد و میانگین تقاضا از ۴۷۳ دستگاه در سال ۲۰۱۹ به ۵۵۰ دستگاه در سال ۲۰۲۱ برسد. انتظار می‌رود تقاضا برای جکاپ اکثریت این افزایش را تشکیل دهد و از ۳۴۵ دستگاه به طور متوسط در سال ۲۰۱۹ با ۱۲/۵٪ رشد، به ۳۸۸ دستگاه در سال ۲۰۲۱ برسد. در بخش دکلهای شناور، تقاضا برای دستگاه‌های حفاری نیمه شناور می‌تواند از ۶۹ دستگاه به ۸۴ دستگاه (۲۱/۷٪) افزایش یابد، در حالی که پیش‌بینی می‌شود تقاضای برای کشتی‌های حفاری از ۵۹ دستگاه به ۷۸ دستگاه (۳۲/۲٪) افزایش یابد. از آنجایی که چشم‌انداز مثبت بازار با توجه به قوت گرفتن اجرای برنامه‌های ۱۸ ماه آینده تقویت شده است، پتانسیل افزایش تقاضا وجود دارد.

در حالی که این افزایش تقاضا در کوتاه مدت پیش‌بینی می‌شود، زمزمه‌های احتمالی تأخیر در اجرای برخی پروژه‌های بزرگ حفاری، باعث افزایش تقاضا در سال ۲۰۲۰ شده و آن را به ۲۰۲۱ و بعد از آن منتقل کرده است. هرچه قیمت نفت پایین و نسبتاً ناپایدار باقی بماند، به ویژه در مقابل گزینه‌های حفاری ارزان قیمت در خشکی و اختلالات بازار در عرصه عمومی نظیر جنگ تجاری و اختلافات ژئوپلیتیکی؛ این امر محتمل‌تر نیز می‌شود.

## تعریف انواع دکلهای دریایی

در اینجا برای یکسان‌سازی ترمینولوژی مورد استفاده در گزارش لازم است تا تعریف انواع دکلهای حفاری دریایی مشخص گردد.



شکل ۱- انواع دکلهای حفاری دریایی

در این گزارش معادل مورد استفاده برای Jack-up Rig معادلاً جکاپ، نوع Semi-Submersible معادلاً تأسیسات حفاری نیمه شناور و Drillship معادلاً کشتی‌های حفاری مورد استفاده قرار گرفته است.

## جکاپ‌ها: عمده رشد تقاضا در خاورمیانه رخ خواهد داد

خاورمیانه همچنان با عبور از رکورد قبلی ۱۳۰ دستگاه حفاری دارای قرارداد خود در سال ۲۰۱۵ و رساندن آن به ۱۳۶ مورد، همچنان پیشتاز بخش عمده تقاضا برای جکاپ است. طی دو سال آینده انتظار می‌رود در سال ۲۰۲۱ با میانگین ۱۵۲/۵ دستگاه، رشد تقاضا در این منطقه همچنان ادامه یابد. تقاضا در خاورمیانه بیشتر از سوی شرکت‌های ملی نفت منطقه افزایش می‌یابد که به دنبال تحقق اهداف افزایش تولید خود، عمدتاً در قطر، عربستان سعودی و امارات متحده عربی هستند و در صورت عدم بروز تحولات خاص جهانی یا عوامل ژئوپلیتیکی مانع افزایش تقاضا، قیمت‌ها افزایش می‌یابد. به عنوان مثالی از برنامه‌های فعلی، شرکت آدنوک ابوظبی، با هدف افزایش تولید نفت داخلی، در نظر دارد ناوگان دکلداری خود را از ۲۷ دستگاه به ۳۵ تا ۴۰ دستگاه طی چند سال آینده افزایش دهد.

در قطر پیش‌بینی می‌شود ناوگان دکل از میانگین ۱۴/۷ دستگاه در حال حاضر به ۲۲/۷ تا ۲۰۲۱ افزایش یابد. در همین حال، آرامکو در عربستان سعودی قصد دارد با توسعه بیشتر پتانسیل نفت خام سبک و میداین فراساحل، موقعیت خود را به عنوان تولیدکننده برتر نفت در جهان حفظ کند. پیش‌بینی می‌شود توسعه میداین در آب‌های کم عمق در عربستان سعودی و منطقه حائل، بیش از ۶۰٪ از منابع جدید سعودی آرامکو در کوتاه مدت را تشکیل دهد.

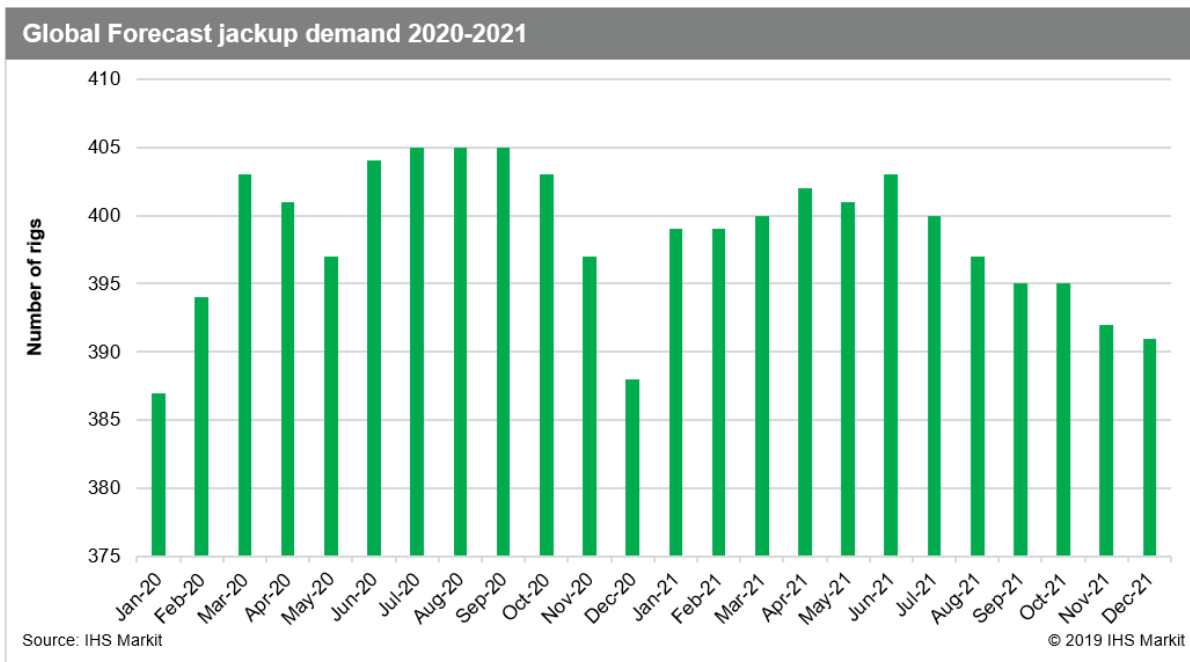


رشدی شدید در منطقه اقیانوس هند همراه با افزایش تقاضا پیش‌بینی می‌شود و انتظار می‌رود که به طور میانگین از ۲۸/۴ دستگاه در سال ۲۰۱۹ به ۳۷/۶ دستگاه در سال ۲۰۲۱ برسد. همچنین انتظار می‌رود که به لطف بازگشت پروژه‌های توسعه میدان بلندمدت به دستور کار کشورهای آفریقای غربی، سطح بالاتری از فعالیت را در این منطقه شاهد باشیم. پیش‌بینی می‌شود تقاضا در آن منطقه در مقایسه با میانگین ۱۴ دستگاه در سال ۲۰۱۹ به طور متوسط به ۲۰/۳ دستگاه در سال ۲۰۲۱ افزایش یابد. همچنین شاهد رشد پیوسته فعالیت‌ها در مکزیک هستیم. انتظار نمی‌رود این روند در آینده نزدیک کاهش یابد، گرچه ممکن است در سال ۲۰۲۱ با پیش‌بینی‌های فعلی به حداکثر خود برسد که به طور میانگین ۳۲/۲ دستگاه خواهد بود.

## احیای بازار جکاپ‌ها در برخی بازارها کند است

گفته می‌شود، در برخی از بازارهای جهان، نشانه‌هایی از رشد چشمگیر مشاهده نمی‌شود. در دریای شمال پیش‌بینی تقاضا برای سال ۲۰۲۱ برابر ۳۰/۷ دستگاه است که فقط کمی بالاتر از میانگین تقاضای سال ۲۰۱۹ یعنی ۲۹/۸ دستگاه است. امکان افزایش محدود تقاضا وجود دارد زیرا اپراتورها در حال نهایی کردن نیازهای خود را برای سال ۲۰۲۱ هستند. در خاور دور، انتظار می‌رود که در سال ۲۰۱۹ تقاضا در محدوده ۴۶/۰ دستگاه باقی بماند و با اندکی کاهش به دلیل جابه‌جایی و انتقال دکل‌ها به مناطق دیگر، ۴۳/۰ دستگاه در سال ۲۰۲۱ برسد.

به همین ترتیب، پیش‌بینی نمی‌شود که طی دو سال آینده تقاضا برای جکاپ‌ها در آمریکای شمالی تغییر زیادی کند. در حال حاضر تنها یک دکل در بازار کانادا کار می‌کند، اما پس از نیمه سال ۲۰۲۰ پیش‌بینی می‌شود فرصت‌های کاری این دکل نیز از بین برود و به منطقه دیگری منتقل شود. انتظار می‌رود که در خلیج آمریکا نرخ به کارگیری دکل‌های موجود نسبتاً ثابت باشد و هر ساله در فصل طوفان کمی کاهش یابد. به طور کلی، تقاضای جکاپ در منطقه باید بین ۱۰/۰ و ۱۱/۰ دستگاه در طول دوره باقی بماند. سرانجام، در آمریکای جنوبی، انتظار می‌رود تقاضا برای جکاپ‌ها در منطقه ثابت و کم در حد ۲ دستگاه باقی بماند، اما می‌تواند تا دو سال آینده به چهار مورد افزایش یابد.



شکل ۲- پیش‌بینی تقاضای جهانی جک‌آپ در خلال سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۱

## تأسیسات حفاری شناور: افزایش فعالیت‌ها در مثلث طلایی

به طور کلی، افزایش تقاضا برای تأسیسات حفاری شناور، متأثر از تجدید حیات نسبی فعالیتها در مثلث طلایی است، که تا حدی با تأخیر نیز همراه است. فعالیت تأسیسات حفاری شناور در کل منطقه آمریکای جنوبی به همراه گویان، تداوم می‌یابد، جایی که به طور بالقوه تا پنج دستگاه در سال ۲۰۲۱ قادر است برای اگزون‌مبیل کار کند. در برزیل، شرکت پتروبراس سرانجام در حالت جایگزینی تعداد انگشت شماری از تأسیسات حفاری شناوری، که اخیراً رها شده بودند؛ است. این امر در حالی که اپراتورهای خارجی به آرامی در حال افزایش نقش خود به ویژه در میدین پیشانمکی این کشور هستند، باعث در گرفتن رقابت جدی در آنجا خواهد شد. پیش‌بینی می‌شود تقاضا برای تأسیسات حفاری نیمه شناور در منطقه از میانگین ۴/۸ دستگاه در سال ۲۰۱۹ به ۱۰/۳ دستگاه در سال ۲۰۲۱ افزایش یابد، در حالی که تقاضا برای کشتی‌های حفاری می‌تواند از میانگین ۱۴/۴ دستگاه در سال ۲۰۱۹ به ۲۳/۴ دستگاه در سال ۲۰۲۱ برسد؛ گرچه این سرعت رشد می‌تواند تا حدودی خوش‌بینانه باشد.





برنامه‌های بلند مدت توسعه در آبهای عمیق در سراسر آفریقای غربی باعث رشد افزایشی بازار کشتی‌های حفاری به طور میانگین از ۱۱/۴ دستگاه در سال ۲۰۱۹ به ۱۶ دستگاه در سال ۲۰۲۱ خواهد شد. بازار تأسیسات حفاری نیمه شناور در غرب آفریقا به طور اساسی ثابت مانده است و اصولاً پروژه‌های اندکی نیز در این منطقه وجود دارد، اما پس از اکتشاف اخیر توتال در برولپادا، امکان انجام برخی کارها آن هم در محیطی دشوار در آفریقای جنوبی وجود دارد. در حال حاضر، بالاترین سطح تقاضا در اواخر سال ۲۰۲۰ تا اوایل سال ۲۰۲۱ متمرکز است که انتظار می‌رود تعدادی پروژه توسعه‌ای بلند مدت در آنگولا و نیجریه آغاز شود، اما این امر می‌تواند به صورت بالقوه تعداد اپراتورها در غنا، سنگال و موریتانی را تنها روی کاغذ افزایش دهد.

در حالی که آمریکای شمالی و آمریکای مرکزی مناطق جداگانه‌ای هستند، خلیج مکزیک آنها را به هم متصل می‌کند. روند جدیدی که انتظار داریم بیشتر از این شاهد آن باشیم، این است که تأسیسات حفاری شناور در حال حرکت بین بخش‌های آمریکایی و مکزیک خلیج مکزیک، به ویژه در مراحل اولیه حفاری اکتشافی توسط اپراتورهای خارجی در آبهای عمیق مکزیک باشند. با این حال، بخش عمده‌ای از برنامه‌ها در مکزیک عموماً کوتاه مدت و برای اجرا دچار مشکل هستند. به این ترتیب، تنها افزایش فعالیت‌ها در ترینیداد و توباگو، باعث تقویت تعداد تأسیسات حفاری در منطقه می‌شود. تقاضا برای تأسیسات حفاری شناور امسال به طور متوسط برای تأسیسات حفاری نیمه شناور ۲/۲ دستگاه و ۲۲ دستگاه برای کشتی‌های حفاری خواهد بود، اما بسته به میزان موفقیت کمپین‌های اکتشافی در حال اجرا در مکزیک، این ارقام می‌توانند طی دو سال آینده به هر دو طرف معطوف شود.

پیش‌بینی می‌شود تقاضا در آمریکای شمالی طی دو سال آینده به آرامی رشد کند. بازار تأسیسات حفاری نیمه شناور کوچک رشد بیشتری را در کانادا تجربه خواهد کرد، زیرا چندین برنامه اکتشافی در انتظار شروع هستند. در خلیج آمریکا، اما این تأسیسات به صورت محدود و تنها در ناحیه باریکی از ساحل نیمه عمیق استفاده می‌شود. به همین ترتیب، انتظار می‌رود تقاضا برای تأسیسات حفاری نیمه شناور در منطقه به طور مداوم رشد کند و به طور میانگین از ۵/۳ دستگاه در سال ۲۰۱۹ به ۷/۴ دستگاه در سال ۲۰۲۱ برسد. با نگاهی به بخش کشتی‌های حفاری، انتظار می‌رود که در دو سال آینده تنها یک دستگاه در یک برنامه کوتاه مدت در سال ۲۰۲۰ در کانادا مشغول فعالیت باشد. بقیه تقاضا برای حفاری از خلیج آمریکا حاصل می‌شود. مشابه تقاضا برای تأسیسات حفاری نیمه شناور در منطقه، انتظار می‌رود تقاضا برای کشتی‌های حفاری به آرامی طی دو سال آینده بالا برود و به طور میانگین از ۱۸/۲ دستگاه در سال جاری به ۲۰/۱ دستگاه در سال ۲۰۲۱ برسد.



از جمله مناطق دیگر شاهد رشد آفریقای شرقی است که با توجه به اکتشافات انجام شده در چند سال گذشته، نقشی عمده در رشد تقاضا برای شناورهای حفاری ایفا خواهد کرد. موزامبیک، به ویژه، دارای چندین برنامه توسعه بلند مدت است که در دست آنادارکو، انی و اگزون موبیل همراه است. میانمار نیز فعال باقی خواهد ماند، اما نه خیلی بیشتر از سطح فعلی.

## نروژ در بازار شناورهای حفاری اروپای شمال غربی قدرتمند باقی می ماند

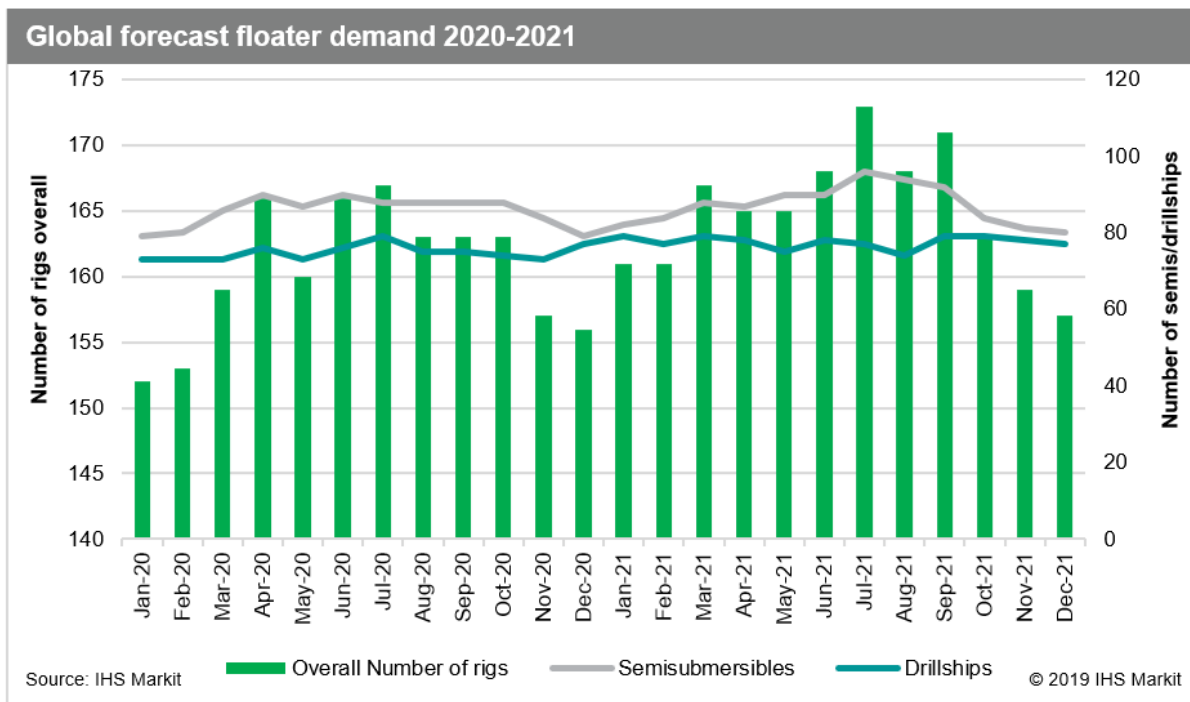
در اروپا، بخش کشتی‌های حفاری نروژ، همچنان در منطقه شمال غرب، غالب باقی می ماند و انتظار می رود یک افزایش نسبی در تقاضا را به طور میانگین از ۲۵/۶ دستگاه در سال ۲۰۱۹ تا ۲۷/۹ دستگاه در سال ۲۰۲۱ را تجربه نماید. پیش‌بینی می شود که الگوی آشنای افزایش تقاضا در سه ماهه دوم و سوم سال و کاهش آن در طول زمستان در سال ۲۰۲۱ نیز ادامه یابد. در مدیترانه پیش‌بینی می شود که به طور میانگین کشتی‌های حفاری از ۲/۷ در سال ۲۰۱۹ به ۵/۲ در سال ۲۰۲۱ برسد. بیشتر این تقاضا در شرق مدیترانه و حوضه لوانت مصر، قبرس و فلسطین اشغالی متمرکز خواهد شد. انتظار می رود تأسیسات حفاری نیمه شناور به طور میانگین شاهد افزایش مداوم از ۲/۷ دستگاه در سال ۲۰۱۹ به ۴/۲ دستگاه در ۲۰۲۱ باشد.

در گوشه و کنار بازار آب‌های عمیق، شاهد عدم افزایش یا افزایش تقاضا اندک خواهیم بود. در استرالیا و نیوزلند، احتمالاً نرخ رشد تعداد دکل تداوم نخواهد یافت چرا که تقاضا تنها به صورت حاشیه‌ای افزایش می‌یابد، به طور میانگین از ۵/۰ دستگاه حفاری نیمه شناور در سال جاری، به ۵/۳ دستگاه در سال ۲۰۲۱ می‌رسد، در حالی که پیش‌بینی می‌شود تقاضا برای کشتی‌های حفاری برای این مدت زمان صفر یا نزدیک به صفر باقی بماند.

در خاور دور، تقاضای برای دکل‌های حفاری نیمه شناور از زمان حاضر تا پایان ۲۰۲۱ حول و حوش ۱۱/۵ دستگاه در نوسان خواهد بود و تقاضا برای شناورهای حفاری برای این مدت زمان در محدوده یک دستگاه باقی خواهد ماند. در حالی که تقریباً تمام پروژه‌های منطقه در سواحل چین تعریف شده است، تقاضای اندکی برای تأسیسات حفاری شناور در ژاپن وجود خواهد داشت، به علاوه چند دکل حفاری نیمه شناور می‌تواند امیدوار باشند تا در روسیه در تابستان کار پیدا کند. این در حالی است که آسیای جنوب شرقی شاهد پایدار شدن بازار شناورهای حفاری در محدوده ۱/۸ دستگاه تا سال



۲۰۲۱ است و پیش‌بینی می‌شود که طی دو سال آینده بازار دکل‌های حفاری نیمه شناور به ارقامی بین ۲/۱ و ۲/۳ دستگاہ افزایش یابد.



شکل ۳- پیش‌بینی تقاضای جهانی برای شناورهای حفاری در خلال سالهای ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱